

Issue No. 2

JANA AASTHA NATIONAL WEEKLY

वर्ष २९, अंक ४१, २०८० साल पुस १५ गते बुधवार
YEAR 29, ISSUE 41, JANUARY 3, 2024

७

याड्जोड़को घर, सुखी र शान्तिको घर

गाउँदेखि शहरसम्म

हालै नेपाल टेलिभिजनबाट 'विश्वको सांग्रिला - याड्जोड़को घर' नामक चिनियाँ वृत्तचित्र प्रदर्शन भएको छ। यो फिल्म 'याड्जोड़को घर' एक अंदैवैसे तिव्वती महिलाको कथामा केन्द्रित छ। याड्जोड़को परिवार युनान प्रान्तको डिकिड तिव्वती स्वायत्त प्रदेश अन्तर्गत सांग्रिला शहरमा वस्थि, जहाँ अगला हिमाल, ठूला नदी, घना जंगल र सान्त ताल छन्। यो पृथ्वीको परीभूमिजस्तै हो। याड्जोड़की आमाको जन्म एक गरिब र अस्थिर पुरानो जमानामा भएको थियो। जनवादी गणतन्त्र चीन स्थापनापछि भाग्य परिवर्तन भयो। आज यी ८० वर्षीय वृद्धालाई उनका छोराछोरीले आधुनिक शहरमा सँगै रास्त लगेका छन्।

याड्जोड़ र तिनका ४ जना दाइसँग जीवनको विशाल विकल्प छ। याड्जोड़ले आपना आमाबाबुबाट कर्ता लिएर गाउँमा गाईवस्तु चराउन थालेकी छन् भने दाजुहरू या त सांग्रिला वा राजधानी बेइजिङमा काम गर्नुहो या आपै गाउँमा घोडा चलाएर वा पसल थाएर जीविका बिताउँछन्। याड्जोड़की आधुनिक शिक्षा प्राप्त गरेपछि नयाँ जीवन शुरू गरेकी छन्। सांग्रिला डिकिड प्रदेशको राजधानी हो, जुन चीनको १० तिव्वती स्वायत्त प्रदेशमध्येया पद्धद्ध। पहिले यहाँ व्यापक गरिबी थियो र राजस्व प्रायः जसो वन फॅल्नीबाट आउँथ्यो। हालेका दशकमा, स्थानीय सरकारले स्थानीय क्षेत्रको दिगो विकासका लागि उपयुक्त र मानवतावादी विकासको बाटो

अतलोकन

चीन-नेपाल उच्चस्तरीय खुलापन

हालै कोरला नाका औपचारिक रूपमा खोलेको छ, जुन चीन र नेपालबीच यात्री र कारोगीको चौथी नाका हो। यस नाकाको उदाधारनले व्यापक आदानप्रदान, सहयोग प्रवर्द्धन र दुइ देशबीच अर्थात् व्यापारिक तथा मानविकी सार्टफेरन नयाँ जीवन्तत्वाले थन्न सक्छ। यस वर्षको शुरूदेखि तै चीनले उच्चस्तरीय खुलापनलाई बढाइर्दै आएको छ र विदेशी लगानीलाई स्पृह बनाउन नयाँ नीति र उपाय जारी गरेको छ। चीनले उच्च गुणस्तरको बेल्ट एण्ड रोड सहयोगलाई समर्थन पुनर्न आठ कार्यक्रम घोषणा गरेको छ र आयात एकप्ल्यो, उपभोक्ता एकप्ल्यो र चेन एक्सपोजस्टा विश्वमा साफा अन्तर्राष्ट्रिय सार्वजनिक सेवा प्रदान गरि तै राखेको छ। यसवाहेक, फ्रान्स र जर्मनी आदि ६ बटा देशलाई एकपक्षीय भिसा छूट विद्याएको छ, विशेषका लागि स्थानीय निवार आडी कार्डको नयाँ संस्करण जारी भएको छ, चीन र बाहिरी मुलुकीय उडान संख्यामा उल्लेखनीय बढ़ि भएको छ...।

‘चीनमा जे भइरहेको छ, त्यसले सबै देशलाई फाइदा पुर्याउँछ’। विवरकै प्रसिद्ध लगानीकर्ता जिम रोजर्सका अनुसार चिनियाँ उच्चस्तरीय खुलापनको विस्तार

विश्व र चीनका लागि समेत अत्यन्त लाभदायक क्छ। यस वर्षको जनवरीदेखि अवधारणासँगै उदाधारनले व्यापक आदानप्रदान, सहयोग प्रवर्द्धन र दुइ देशबीच अर्थात् व्यापारिक तथा मानविकी सार्टफेरन नयाँ जीवन्तत्वाले थन्न सक्छ। यस वर्षको शुरूदेखि तै चीनले उच्चस्तरीय खुलापनलाई बढाइर्दै आएको छ र विदेशी लगानीलाई स्पृह बनाउन नयाँ नीति र उपाय जारी गरेको छ। चीनले उच्च स्तरको खुलापनको नीति पालना गर्न र नयाँ विकास प्रतिमानको निर्माणलाई गरित दिन्छ। चीनले विकासका विश्वका लागि नयाँ अवधारणा एकपक्षीय भिसा छूट विद्याएको छ, विशेषका लागि स्थानीय निवार आडी कार्डको नयाँ संस्करण जारी भएको छ, चीन र बाहिरी मुलुकीय उडान संख्यामा उल्लेखनीय बढ़ि भएको छ...।

‘चिनियाँ केन्द्रीय टेलिभिजन समाचार, ऑर्भरसिज नेटवर्क, चिनियाँ केन्द्रीय प्रसारण सञ्चाल, जन दैनिक, सिन्हवा समाचार एजेन्सी’

सहयोग

हिन्द महासागर क्षेत्रका थुप्रै देशवासीको आशा र आह्वान मिलेर साभा भविष्य निर्माण गरौ

‘चीनको ग्लोबल डेवलपमेन्ट इनिशिएटिभ (जीडीआई) हिन्द महासागर क्षेत्रमा खुला र समावेशी सहयोगको अवधारणासँगै मेल खान्छ। मालिंध्स अन्य देशसँग सुदूर सम्बन्ध स्थापना, आ-आफ्नो शर्किको लाभ उठाउदै अझ लचिलो र दिगो विकासको हिन्द महासागर निर्माण गर्न तयार क्छ।’ हालै युनान प्रान्तको कुनमिडमा सम्पन्न दोस्रो चीन-हिन्द महासागर क्षेत्रीय विकास सहयोग मञ्चमा मालिंध्सका उपराष्ट्रपति लिटफले भनेका छन्।

हिन्द महासागरले एशिया, अफिका र ओसिनियालाई जोड्छ। चीन तथा क्षेत्रीय यो मञ्चमा जाने एक महत्वपूर्ण मार्ग हो। युनान हिन्द महासागरको सबैभन्दा नजिक पर्ने चिनियाँ प्राप्त हो। सन् २०२२ मा पहिले पटक चीन-हिन्द महासागर क्षेत्रीय विकास सहयोग सम्मेलन कुनमिडमा सम्पन्न भएको थियो। यस वर्ष हिन्द महासागर वरपरका मित्रहरू आपसी नीलो अर्थतन्त्रको विकास र सहयोग, समुद्रको साभा भविष्य निर्माणबाटे छलफल गर्न कुनमिडमा फेरि भेला भएका थिए। ‘चीन र हिन्द महासागर क्षेत्रका राष्ट्रहरूले मिलिजुनी काम गर्न सक्छन् किनभने हामी एउटै साफा दर्शनमा विश्वस्त छौं।’ केयाका राष्ट्रपति रुपाले बताए। ‘हिन्द महासागर हामी जीवनको स्रोत हो।’ कोमोरोस कृषि, मत्स्यपालन, वातावरण, पर्यटन तथा हस्तकला मन्त्रालयका राज्यमन्त्री हमदानले भने, ‘हामी लचिलो नीलो किनभने हामी एउटै साफा दर्शनमा विश्वस्त छौं।’ केयाका राष्ट्रपति रुपाले बताए। ‘हिन्द महासागर हामी जीवनको स्रोत हो।’ कोमोरोस कृषि, मत्स्यपालन, वातावरण, पर्यटन तथा हस्तकला मन्त्रालयका राज्यमन्त्री हमदानले भने, ‘हामी लचिलो नीलो किनभने हामी एउटै साफा दर्शनमा विश्वस्त छौं।’ केयाका राष्ट्रपति रुपाले बताए।

अर्थव्यवस्थाका लागि प्रतिवर्द्ध हुनुपर्छ, जिमेवारीपूर्वक समुद्री स्रोतको विकास गर्नुपर्छ र आर्थिक विकास बढाइर्दै हामी महासागरको रक्षा गर्नुपर्छ।’ ताज्जनियाको जन्मितार नीलो अर्थतन्त्र र मत्स्यपालन मन्त्रालयका मुख्यसचिव अब्दुद सुलेमान जम्बुले भने, ‘चीनले विश्वका समुद्री वातावरणको संरक्षणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ र यो फोरमले क्षेत्रीय सहयोगको स्तर बढाउन र नीलो अर्थमा रूपान्तरण, पूर्वाधार निर्माण, समुद्री सुरक्षा र अन्य पक्षको सहयोगलाई मदृत गर्नेछ।

‘सेसेल्सका लागि नीलो अर्थतन्त्र एउटा अवधारणा मात्र होइन, यसले हामी विश्वासको प्रतिविधि गर्न्छ।’ त्यहाँका लगानी, उद्यम र उद्योगमन्त्री विडोरले भने, ‘यस क्षेत्रका देशहरूले समुद्री सम्भावनाको रामो उपयोग र समुद्रको रामो सहयोग गर्नुपर्छ, रोलेवल डेवलपमेन्ट इनिशिएटिभको फ्रेमअन्तर्गत चीनसँग थप गरिहो सहयोग गर्न हामी तपर हुनुपर्छ।’ युनान इन्हानास एण्ड इकोनोमिक्स युनिभर्सिटीको हिन्द महासागर क्षेत्रका देशसँग व्यापार, लगानी, औद्योगिक विकास र पूर्वाधार निर्माणको क्षेत्रमा आदानप्रदान, अन्तर्राष्ट्रिय र सहयोगलाई थप विस्तार गर्न र विकासको प्रतिफल बाँडून सक्ने सुझाव दिइन्।

फोटो समाचार

वसन्तको शहरमा सपना पछ्याउँदै हजारौं साइकल यात्री

भाईरे कुनमिडको दियान्वी पठार साइकिल आमन्त्रण प्रतियोगिता आयोजना भयो, जसमा ३६ व्यावसायिक टोली र असेंच्योर एलिट राइडरसहित १००० भन्दा बढी लोकाली सहभागी भए। तीमध्ये पुरुष सङ्करण युनान प्रान्तको राजधानी शहर हो, जुन निम्न-आक्षांश पठार जलवाय ध्येयका क्षेत्रमा अवस्थित छ। जाडोमा कडा चिसो छैन र गर्मीमा खास गर्मी छैन। जलवाय वर्षभरि वसन्तसंतरै न्यानो हुनाले यसलाई ‘वसन्त शहर’ को रूपमा चिनिन्छ।

युनान दैनिकका पत्रकार याड भेड (अक्षर र विवरसहित), चिनियावाट नेपालीमा अनुवाद: ह ठारसुड

फेला पारेको छ। वन कटानमा प्रतिवन्ध लगाउनु र पर्यटनको तीव्र विकास गर्नु उनीहरूको मुख्य ध्येय हो।

हालैका वर्षमा यो प्रदेश गरिबीबाट ऐतिहासिक रूपमा उम्मेको छ। प्रदेशभारिका स्वास्थ्य संस्थाले जनतालाई समर्यामै चिकित्सा सेवा प्रदान गरेका छन्। यहाँको औसत आयु ७० वर्षभन्दा बढी छ। पारिस्थिति र वातावरण रामो छ, र वनको घनत्व दर ७५% भन्दा बढी छ। यहाँ आधुनिक विमानस्थल र राजमार्ग निर्माण भइसकेका छन्। गत नोभेम्बरको अन्त्यमा युनानको अर्को प्रसिद्ध स्थानमध्ये लिजियाडेखि सांग्रिलाई रेलमार्ग शुरू भएको छ। यसको अर्थ हो— डिकिडले रेल नचलेको आफ्नो इतिहासलाई विदा दिनु छ र वाँकी चिनियाँ क्षेत्रसँग आफ्लाई जोडनु छ। निःसन्देह यो तिव्वती-बाह्य क्षेत्र विकास तहनुका ज्वलन्त उदाहरण हो। चिनियाँ सञ्चार विवरात अन्तर्मार्ग रेल नचलेको आपातको विकासको बाटो आहुत्याको अन्तर्मार्ग रेलमार्ग लाग्न लाग्न लाभको युगमा प्रवेश गरेको छन्।

यस चिनियाँ वृत्तिविमा देखाइएको मानवतावादी परिवर्तन र चीले जनताको हित र देशको विकासलाई दिएको महत्वबाट प्रभावित हुँदै नेपाल चलचित्र निर्म